

Slovenské zvesti

Slowakische Nachrichten *** Notices Slovaques ***Notizie Slovacche

46. ročník
ISSN 1017-3447

Číslo 1
www.zdruzenie.ch

FEBRUÁR 2015
prechodnasprava@zdruzenie.ch

Vydáva Združenie Slovákov vo Švajčiarsku / Vereinigung der Slowaken in der Schweiz
Association des Slovaques en Suisse / Associazione degli Slovacchi in Svizzera / Association of Slovaks in Switzerland

Pozvánka

na riadne volebné Generálne zhromaždenie po 46. období činnosti Združenia Slovákov vo Švajčiarsku

Dňa: 28. marca 2015 (sobota) o 14.00 hod.

**Miesto: Zürich-Oerlikon, na poschodí v budove školy
Im Birch, Margrit-Rainer-Str. 5**

Program:

1. Otvorenie Generálneho zhromaždenia
2. Schválenie programu
3. Schválenie zápisu z GZ zo dňa 27. apríla 2013 v Zürichu (uverejnený v SZ 2/2013)
4. Správa: - o činnosti ZSvŠ
- o hospodárení ZSvŠ
- Kontrolnej a revíznej komisie
5. Rozprava k predneseným správam, schválenie správ, udelenie absolutória
6. Prestávka
7. Voľby: - Prechodnej správy a Kontrolnej komisie
- predsedu, členov výboru a náhradníka
- predsedu, člena a náhradného člena
Kontrolnej a zmierovacej komisie
8. Návrh programu a rozpočtu na nasledujúce obdobie
9. Diskusia

Podľa ustanovenia Stanov majú všetci riadni, čestní a podporujúci členovia právo podávať návrhy a hlasovať na Generálnom zhromaždení, ak majú vyrovnané členské príspevky do jeho začiatku.

Zápis z ostatného GZ ako i Účtovná kniha ZSvŠ za 46. obdobie budú pripravené k nahliadnutiu v čase 13.30 - 13.45 hod. v miestnosti konania GZ.

Pozývame všetkých členov a priaznivcov Združenia.

Prechodná správa ZSvŠ

Aperitív pri príležitosti Dňa štátnosti SR

Dňa 18. januára 2015 podávalo Združenie Slovákov vo Švajčiarsku aperitív pri príležitosti Dňa štátnosti Slovenskej republiky. ZSvŠ požiadalo pána Petra Šipulu, predstaviteľa mladšej generácie, o príhovor, ktorý predniesol na káve po nedeľnej svätej omši Slovenskej katolíckej misie v Zürichu vo veľkej sále farského domu Liebfrauen. Prítomní si vypočuli nasledovné slová:

Vážené dámy a vážení páni,
bol som požiadaný predniesť slávnostný prípitok pri príležitosti štátneho sviatku Dňa vzniku Slovenskej republiky. Láska, šťastie a zdravie sú základným predpokladom pokoja, ktorý všetci tak veľmi potrebujeme. Rád by som nám všetkým zaželel plnosť všetkých troch.

Slovenská republika oslávila 22 rokov od svojho vzniku, ako nezávislého a demokratického štátu. Chcel by som najmä vám, zo staršej generácie, povedať slovo vďaka za to, ako ste v časoch neslobody niesli sen o slobode a samostatnosti Slovenskej republiky. Prijmite teraz prosím pohľad predstaviteľa generácie narodeného na Slovensku v osemdesiatych rokoch.

(pokračovanie na str. 3)

Správa o činnosti Združenia Slovákov vo Švajčiarsku v 46. období /2014-15/

12. apríl 2014 - **Veľkonočná tvorivá dielňa** - stretnutie rodičov a ich detí zo Slovenskej školy a škôlky. Menšie deti maľovali vajíčka a zdobili veľkonočné medovníčky, väčšie deti a dospelí skúšali zdobenie vajíčok voskovou a servítkovou technikou a plietli korbáče...

14. jún 2014 - tradičné **stretnutie na chate pri Lausanne** zorganizoval p. Peter Stanko so svojimi priateľmi. Zúčastnilo sa ho asi 40 krajanov.

21. jún 2014 - **športové odpoľudnie** pre malých i veľkých pri **príležitosti MDD 2014** v Zürichu organizované spolu so Slovenskou školou a škôlkou v ZH. Viac ako 50 balíčkov s rôznymi dobrotami a maľovánkami skončilo v rukách malých športovcov.

Jún 2014 - koncornočné vystúpenie detí so Slovenskej školy a škôlky pre rodičov - deti prezentovali rodičom svoje znalosti zo slovenského jazyka: recitovali, tancovali, spievali a škôlkári aj zahrli divadielko na motívy „Červená čiapočka“.

4. júl 2014 - členky PS ZSvŠ M. Švajlenová a E. Solmošiová sa zúčastnili **rozlúčky p. veľvyslanca J. Foltína s krajanmi**, z príležitosti ukončenia jeho diplomatickej misie vo Švajčiarsku.

30.- 31. október 2014 - účasť na **Stálej konferencii SR a Slováci žijúci v zahraničí 2014**, ktorú organizoval ÚSZZ v Bratislave. Združenie zastupoval p. B. Šťastný a p. M. Švajlenová.

9. november 2014 - **slávnosť k 45. výročiu činnosti ZSvŠ** svojou návštevou poctili i zakladajúci členovia ZSvŠ a spolu s ostatnými sa počet prítomných vyšplhal na 200. Medzi hosťami sme privítali delegáciu z ÚSZZ z Bratislavy i hostí zo zastupiteľských úradov SR vo Švajčiarsku. Slávnostný program prezentácie činnosti Združenia obohatili vystúpenia FS Kolečko, malých spevákov zo SKM a tanečného krúžku, našich školákov zo Slovenskej školy a škôlky. Vyvrcholením slávnosti bolo vystúpenie operného speváka p. Rada Hanáka.

27. november 2014 - **stretnutia krajanov** v Rezidencii Veľvyslanectva SR v Muri b. Bern **s novovymenovanou veľvyslankyňou SR vo Švajčiarsku p. Andreou Elschekovou Matisovou** sa zúčastnili aj zástupcovia ZSvŠ.

10. december 2014 - **Mikulášsky večierok Slovenskej školy a škôlky v ZH** pre rodiny s deťmi, na ktorom nechýbalo recitovanie a spievanie vianočných kolied ako i ponuka tradičného vianočného pečiva.

18. január 2015 - **apéro ku Dňu slovenskej štátnosti** pri príležitosti 22. výročia vzniku Slovenskej republiky v sále farského domu Liebfrauen v Zürichu. Príhovor predniesol predstaviteľ mladšej generácie p. Peter Šípula.

14. február 2015 - **detský karneval v GZ Buchegg v Zürichu**. Host'om karnevalu bol kúzelník Jaro s jeho zajom Alfim. Z vystúpenia sa tešilo vyše šesťdesiat detí.

V 46. období sme pripravili a vydali **4 čísla spolkového bulletinu Slovenské zvesti**, avšak už v zníženom náklade. Každé číslo SZ je prístupné na našej **internetovej stránke www.zdruzenie.ch**, na ktorej sú vždy včas zverejnené informácie o našich podujatiach, alebo oznamy o iných zaujímavých akciách, na ktoré nás upozornia naši partneri.

ZSvŠ jedná so zástupcami ÚPN z Bratislavy, ktorí prejavili záujem o historické výtlačky rôznych periodík, uložených v našej študijnej knižnici.

Členky Prechodnej správy ZSvŠ v priebehu 46. obdobia okrem organizácie vyššie uvedených podujatí operatívne riešili bežné administratívne záležitosti spojené s chodom spolku.

Všetkým priaznivcom, členom ZSvŠ, dobrovoľným pomocníkom a návštevníkom našich aktivít ďakujeme za ich podporu a záujem o našu činnosť. Radi Vás privítame na podujatiach organizovaných v nasledujúcom spolkovom roku.

Za Prechodnú správu ZSvŠ M. Švajlenová

(pokračovanie z prvej strany – „Aperitív pri príležitosti Dňa štátnosti Slovenskej republiky“)

Pohľad mnohých ľudí z mojej generácie na ňu je zmiešaný. Nie všetci prijali jej vznik s nadšením. Nedá sa poprieť, že federálny rozmer najmä v oblasti kultúry bol skrátka širší. Zároveň sme vnímali rozpačitosť z vedúcich elít, ktoré sa na jednej strane zaslúžili o jej vznik, na druhej strane si z nej urobili súkromný biznis. V deväťdesiatych rokoch nebolo jednoduché byť vlastencom. Niektoré skupiny používali vonkajšie symboly štátnosti v rozpore s vnútornou etikou. S týmto sme sa nechceli identifikovať. Ako muzikant folklorista som sa zúčastnil na niektorých vatrách zvrchovanosti, ale nie je vhodné kvôli slávnosti tejto chvíle spomínať podrobnosti.

Očistiť pojem vlastenectvo sa podarilo až neskôr - rozšírením občianskeho povedomia. S odstupom času vidím, že riešenie je ukázané v názve: Slovenská republika. Prvá časť názvu našej krajiny, Slovensko, sama nestačí. Plnosť je, až keď sa pridá druhé slovo - republika. Res publica, po latinsky vec verejná. Naša skúsenosť potvrdzuje, že národný rámec musí byť vsadený do civilizačného okruhu a univerzálnej etiky, inak ide o paródiu.

Postupne s nadobúdaným sebavedomím sme aj my, Slováci mladšej generácie, začínali byť viac hrdí na Slovensko. Otvárali sme sa svetu, vstúpili sme do NATO, do EÚ, cestovať do zahraničia začalo byť dostupnejšie, hospodársky rast bol enormný. Prijali sme vlasť za svoju. Nemusíme sa vymedzovať voči druhým krajinám, národnostiam, sebavedomie je už dnes uzdravené. Môžeme povedať, že dnes už na Slovensku slovo vlastenec takú negatívnu konotáciu nemá.

Vážené dámy a vážení páni,

pokúšenie ukradnúť Slovenskej republike prvé alebo druhé slovo z názvu je tu aj dnes, i keď možno nie takou vulgárnou a násilnou formou. Stále je prítomné prekryvanie vnútornej úbohosti takzvaným vlastenectvom, ako aj nekritické preberanie vzorov zo západu alebo z východu. Národné hodnoty sú pravé len vtedy, keď sú kompatibilné s univerzálnou etikou. (Buďme v pozore.) A pokusov ukradnúť republiku občanom, tých bolo aj bude. Dnes už nemusíme za Slovensko bojovať šablou, ako v tretej slohe hymny (kto jak Slovák cíti, nech sa šable chytí). V zápase o charakter štátu môže každý z nás pomôcť. Jednak slovom povzbudením tým, ktorí sa múdro a v dobrej viere angažujú vo verejnom živote. Uvažujem nad úlohou nás, v zahraničí žijúcich Slovákov. Vnímam potrebu pomôcť určitou reflexiou vývoja v západnej Európe a najmä neustálym podporovaním kultivovaného dialógu a demokratického rámca verejných a (chcelo by sa dodať) slúžiacich inštitúcií.

Vážené dámy a vážení páni,

Využime slávnostnú chvíľu na vzájomné povzbudenie sa a oslávme dvadsiate druhé narodeniny našej Slovenskej republiky zaspievaním národnej hymny.

Rečník podujatia p. Peter Šípula

Vážení členovia ZSvŠ, milí čitatelia Slovenských zvestí!

Priloženou platobnou zloženkou môžete vyrovnáť Vaše členské príspevky, podporiť činnosť Združenia alebo prispieť na vydávanie nášho spolkového bulletinu (prosíme o vyznačenie účelu platby).

Čitatelia elektronickej formy SZ, ktorí nemajú našu poštovú poukážku, potrebujú k realizácii úhrady nasledovné údaje:

Vereinigung der Slowaken in der Schweiz

8000 Zürich

Postkonto: 80-22363-1

IBAN: CH45 0900 0000 8002 2363 1

Za Vaše príspevky a podporu vopred ďakujeme!

Všetky informácie o pripravovaných podujatiach ZSvŠ nájdete aj na našej internetovej stránke, ktorá je v novom dizajne:

www.zdruzenie.ch

Alexander Žemla

BLAHOŽELANIE K MEDZINÁRODNÉMU DŇU ŽIEN

Medzi dvomi číslami SZ, väčšinou vydaných vo februári a v máji, leží časovo 8. marec, neplatený sviatok Medzinárodného dňa žien (MDŽ). V ten deň v roku 1910 vypukol v New Yorku prvý štrajk 40 tisíc krajčirok za vylepšenie pracovných podmienok. V priebehu vyše sto rokov mal tento deň rôzne významy, v niektorých krajinách bol v obdobiach svetových vojen zakázaný. Často bol podfarbený politickými doktrínami, ale dodnes sa uchoval ako pripomenutie si uznania a rešpektu významu ženskej práce v rodine a v spoločnosti.

Aj vo vyše 45 ročnom období činnosti Združenia Slovákov vo Švajčiarsku si zaslúžia aktivity žien či už na kultúrnom, športovom, nábožensko-duchovnom, či politickom poli, vysokého uznania. Nielen úspechmi v spomínaných oblastiach, ale predovšetkým vysokým podielom nezištnej dobrovoľnej práce, a to často popri náročnom zaťažení vo firme, v rodine, v nie ľahkých podmienkach života v cudzej krajine, je toto srdečné poďakovanie oprávnené. Už len staršie generácie sa pamätajú na prvé obdobie emigrácie, kedy sme Švajčiarom či už na pracovisku alebo lokálnym politikom museli vysvetľovať a objasňovať existenciu slovenského národa.

Ako dobre nám Slovákom, žijúcim vo Švajčiarsku, padli úspechy slovenských operných speváčok na svetových javiskách, úspechy športovkýň narodených na Slovensku, slovenských spisovateliek pôsobiach vo Švajčiarsku, či zvolenie Slovenky do švajčiarskeho parlamentu.

Organizačné zvládnutie krásnych krajaných stretnutí (fašiangové zábavy, slávnostné akademie Dňa slovenskej štátnosti, Deň detí a pod.), ktorých sa často zúčastnili stovky hostí, by bolo bez dobrovoľnej práce mnohých pomocníčok nepredstaviteľné. Koľko obetavých, dobrých duší spomína napr. pani Linka Fabiánová v decembrovom čísle SZ z roku 2006 v článku o Dni Slovákov v Bolligene! Pomoc slovenských krajanov a krajaniek a ich blízkych prvým predstaviteľom slovenskej diplomacie vo Švajčiarsku nie je žiadnym tajomstvom.

Naše krajančky sa nevyhýbali ani funkciám vo vedení Združenia, či členstvu vo výbore. V ostatných pätnástich rokoch sme zaregistrovali tri mená: panie Margita Trusková a PhDr. Alojzia Meier-Pescháková ako predsedníčky ZSvŠ a Ing. Monika Švajlenová ako správkyňa Prechodnej správy ZSvŠ. Čitateľom Slovenských zvestí neušlo pozornosť, koľko osvetových aktivít medzi slovenskými krajanmi a koľko príspevkov do SZ v posledných rokoch pochádza z pera žien: panie Marta van Ooijen-Šuvadová, prof. Eva Plešková, Renáta Muchová.

Rád by som za všetkých mužských krajanov, lebo my Slováci sme v tomto smere trochu nemotorní (vid' úryvok z básne Viliama Hornáčka „Takí sme“), našim krajančiam a ich priateľkám srdečne zablagožehal k sviatku MDŽ, zažehal všetko dobré, poďakoval za ich veľké, verné srdcia i za ich obetavé, pracovité ruky, ktoré si zaslúžia pozdrav: Ruky bozkávam!

P.S. Autor tohto príspevku prosí krajanov v tom prípade, že by v článku na niektorú krajančku nechtiac pozabudol, aby to doplnili v budúcom čísle SZ, z príležitosti dňa matiek...

Viliam Hornáček

Takí sme...

Až keď už plameň dohára
a keď už ani sviece
nemajú čím plakať,
my, až keď sa zem otvára
- sa začíname uznávať
a začíname chápať...

A zrazu svorne dokola
Vravíme sväté pravdy
- aký TEN či TÁ bola
výnimočná a významná
osobnosť nad osobnosťami...!
Však nechválime človeka
- len jeho holé kosti.

Poznámka: Celá báseň bola uverejnená v SZ 1/2011

Spomienka na PhDr. Alojziu Meier-Peschákovú (11.6.1941 - 3.2.2015)

S hlbokým žiaľom v srdci sme sa dopočuli správu, že pani PhDr. Alojzia Meier-Pescháková, ktorú väčšina z nás poznala ako Lilka, nás po krátkej, ťažkej chorobe navždy opustila.

Narodená v Piešťanoch, v pohnutých časoch druhej svetovej vojny. V rodine bankového direktora, okúsila po februárovom prevrate v r. 1948 trpký osud dieťaťa pochádzajúceho z tzv. buržoáznej rodiny. Jej otec bol z banky preradený do chemickej fabriky ako robotník. Tam dostával ako kompenzáciu za škodlivé chemikálie mlieko, ktoré ale on donášal rodine a hlavne deťom. Na to, že by mlieko potreboval on sám, nemyslel, a že mu určite chýbalo, to sa malá Lilka dozvedela až pri jeho pohrebe.

Malé dievčatko zažilo aj zmeny v škole: Namiesto rannej modlitby sa spievala Pieseň práce, učiteľ a sa muselo osloviť súdruh a nie pán učiteľ a náboženská výchova sa stala nepovinným predmetom... Z malej Lilky sa stala slečna, nadaná plavkyňa, talentovaná speváčka, ktorá sa ale musela prebijať cez veľké prekážky, aby ako „zlý káder“ mohla dokončiť v r. 1968 vysokoškolské štúdium psychológie. Svoju doktorskú prácu na tému „Štandardizácia československého obyvateľstva podľa inteligenčných testov“ mala predniesť na konferencii vo Viedni, k čomu ale kvôli vpádu vojsk Varšavskej zmluvy do vtedajšieho Československa nedošlo, hoci už mala vybavené vízum. Ani trpké zážitky z detstva, počas štúdia, či emigrácia nikdy nenarušili jej vrelý, vlastenecký vzťah k Slovensku.

Osud ju zavial do Švajčiarska, kde žila jej teta. Mladá psychologička našla prvé pracovné miesto v oddelení „Školsko-psychologických služieb“ v Basileji. V novom okolí sa stala známou svojou nezištnou pomocou mnohým krajanickým rodinám pri hľadaní práce alebo nemocničných služieb, pri prekladoch do nemčiny, pri zbierkach šatstva pre sociálne slabšie rodiny a pod. Angažovala sa aj v krajanických kruhoch, bola pri vzniku Združenia Slovákov a ich priateľov vo Švajčiarsku, osobne bola spolu s prvým predsedom ZSvŠ pánom Dr. E. Krušpánom v New-Yorku pri zakladaní Svetového kongresu Slovákov. Niekoľko rokov bola vo výbore ZSvŠ a v rokoch 2009-2011 bola jeho predsedníčkou.

V r. 1974 sa zoznámila so švajčiarskym psychológom PhDr. Pierrrom Meierom, s ktorým uzavrela manželský zväzok. Jej manžel sa stal veľkým priateľom Slovenska a bol jej veľkou oporou pri všetkých aktivitách spojených s Lilkinou vlasťou.

Počas pracovnej kariéry pôsobila pani Lilka Meier-Pescháková ako expertka v odbore invalidného poistenia, docentka na UNI v Zürichu, odborníčka na Švajčiarskej klinike pre epilepsiu i ako odborníčka v odbore diferenciálnej neurologickej diagnostiky. V posledných pätnástich rokoch viedla spolu s manželom vlastnú prax.

Ešte pred dvomi rokmi boli obaja úspešne nápomocní pri sprostredkovaní partnerstva medzi slovenským Holíčom a švajčiarskym Muri AG. Vo Svetovom združení Slovákov v zahraničí bola pani Lilka činná do posledného dňa života v kultúrnej komisii.

Ako hlboko veriaci nám zanechala veľa dobra na tomto svete, zostane nám príkladom láskavej dobrosrdečnosti, veľkorysosti ako i schopnosti vedieť sa zmieriť.

V posledný večer jej života, kedy sa už od lekárov dozvedela, v akom stave je, ju navštívil jej dobrý známy pán Zülfü Ilkhan, pochádzajúci z Turecka, a bol hlboko dojatý jej postojom k manželovi a k nemu: Lilka utešovala ich a nie naopak...

Čeť jej pamiatke! Alexander Žemla

Zülfü Ilkhan

Našej Lile

*Ja tuším, že už odchádzaš,
a aj keď ma to veľmi bolí,
hoci sa dlho nepoznáme, strácam priateľa,
ktorý sa mi vzdá a uje ako vločka snehu na zimnom poli.*

*No nezabudni, Ty nezomrieš,
Tvoja bytosť zostane v srdci mojom,
Vedz, že som sa modlil za Teba
aby sa Ti otvorila brána ku NEMU, do neba.*

Voľný preklad do slovenčiny: A. Žemla

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí vyjadril úprimnú sústrasť nad odchodom pani Lilky Meier-Peschakovej a venoval jej spomienku, ktorú si môžete prečítať na internetovej adrese:

<http://www.uszz.sk/sk/stranka/3511/pani-lilka-meier-peschak-uz-nie-je-medzi-nami-krajanania-vo-svajciarsku-smutia-za-hrdou-slovenkou>

V predchádzajúcom čísle ste si mohli prečítať o významných udalostiach a aktivitách združenia v prvom desaťročí jeho existencie. V dnešnom čísle Vám ponúkame druhé desaťročie, text, ktorý bol prezentovaný na oslave 45. výročia založenia ZSVŠ.

ROKY 1979 – 1988

Po prvých rokoch vo Švajčiarsku a nsmelých pokusoch predstavovať neznáme Slovensko začíname nadväzovať styky nielen so Slovákami v okolitých krajinách, ale i s reprezentantmi emigrantských skupín iných národov spoza „Železnej opony“. Združenie vstupuje do Pracovného spoločenstva národov zo strednej a juhovýchodnej Európy vo Švajčiarsku ako reprezentant Slovákov. Pred Belehradskou konferenciou Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe boli jej delegáti prijatí na tunajšom ministerstve zahraničných vecí a mohli informovať vládu o porušovaní ľudských práv v krajinách ich pôvodu. Náš delegát upozornil zvlášť na začínajúcu likvidáciu statočných kňazov na Slovensku.

Prvýkrát v 1978 sa skupina Slovákov zo Švajčiarska zúčastnila púte do Altöttingu v Bavorsku, kde strávil prvý prezident Slovenskej republiky posledné dni na slobode. Chodievali sme tam pravidelne až do r. 1993. Slovenský misionár zo Švajčiarska Otec Anton Baník, býval neraz celebrantom a kazateľom na sv. omši, na ktorej spieval spevokol Slovenskej katolíckej misie z Zürichu.

Početní Slováci zo Švajčiarska ale i z celého sveta sa zúčastnili arcibiskupskej vysviacky Mons. Jozefa Tomku v Ríme, a predseda Združenia mu mohol osobne blahoželat' k tomuto vysväteniu.

Na letnej oslave Amnesty International v Berne nás pekným stánkom reprezentovala Miestna skupina Združenia z Bernu. Pápež Ján Pavol II. povýšil Mons. Dominika Hrušovského, pápežského preláta a riaditeľa Ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme na biskupa. Sám ho na sviatok Troch kráľov 6. januára 1983 v bazilke sv. Petra vysvätil a zveril mu duchovnú správu všetkých Slovákov vo svete mimo Slovenska. Tejto slávnostnej udalosti sa zúčastnila okrem delegácie Združenia aj početná skupina krajanov zo Švajčiarska. Predseda Združenia mohol osobne pozdraviť sv. Otca a poďakovať mu za nás a za prejavenu pozornosť pre náš národ.

Predseda Združenia navrhol zriadiť Slovenskú knižnicu vo Švajčiarsku. Začali prichádzať knižné dary od Slovákov zo Švajčiarska ale i z blízkeho zahraničia, peňažné dary, za ktoré boli zakúpené knihy slovenských vydavateľstiev v zámorí. Knižnica bola umiestnená v priestoroch úradu Slovenskej katolíckej misie v Bazileji. Zo začiatku fungovala na miestnej úrovni. Časom sa knižný fond rozrástol až na 5000 kusov. Po zrušení kancelárie Slovenskej katolíckej misie v Bazileji zachránili knihy pred likvidáciou obetaví krajanov a dnes sú umiestnené v miestnosti, ktorú si Združenie prenajíma. Slovenské organizácie mimo Slovenska dostali darom od nás už vyše 1000 kusov kníh v slovenčine.

Pri návšteve sv. Otca Jána Pavla II. vo Švajčiarsku na jeho stretnutí s cudzincami sme nestáli v poslednom rade. Umelecko-folklórne vystúpenie všetkých národnostných skupín otváral Slovenský spevokol z Zürichu staroslovenským Otčenášom a uzatváral ho slovenskými piesňami. Náš spevokol bol na javisku počas celej prítomnosti sv. Otca.

Na Generálnom zhromaždení Združenia dňa 23. novembra 1985 bolo prvýkrát odovzdané ocenenie „Zlaté pero“ publicistovi Dr. Arvédovi Grébertovi z príležitosti jeho 70. narodenín za jeho celožitnú písomnú obhajobu práv Slovákov a publicistickú činnosť, ktorou oboznamoval svet so slovenskou problematikou. Zlaté pero udeľovalo Združenie osobám, ktoré písaným slovom obhajujú objektívne slovenskú históriu, pozdvihujú národné povedomie a obhajujú záujmy Slovákov a Slovenska. V nasledujúcich rokoch bolo ocenených ďalších 26 osobností literárneho a spoločenského života, ktorých menovitý zoznam je na internetovej stránke Združenia, alebo ste sa o nich mohli dočítať v našich Slovenských zvestiach.

V roku 1986 došlo k zmene názvu Združenia priateľov Slovenska vo Švajčiarsku na Združenie Slovákov vo Švajčiarsku.

Pri príležitosti 50. výročia založenia Švajčiarskej ústredne pre utečencov pripravili šikovné ženy slovenské dobroty a dvaja naši krojovaní mládenci ich ponúkali. Na Deň utečencov v r. 1987 zavítali aj reportéri nemeckého vysielania švajčiarskej televízie a v reportáži predstavili aj náš stánok s nápisom „Slowakei“ a slovenským národným znakom, i naše rozhovory s návštevníkmi. Reportáž bola odvysielaná v prvých večerných správach.

Aj v tomto desaťročí opúšťali Slováci nelegálne svoju vlasť a na cudzom území boli odkázaní na pomoc. Zo sociálneho fondu Združenia sme do Rakúska poslali finančnú pomoc na preklenie prvých dní v cudzine. Druhýkrát smerovala naša finančná pomoc deťom slovenských utečencov v Rakúsku, ktorých rodičia ešte nemohli pracovať, lebo ich žiadosti o azyl neboli vybavené a tieto deti boli vylúčené zo sociálnych výhod, ktoré rakúske školstvo poskytovalo žiakom.

29. apríla 1988 bola v Berne demonštrácia za náboženskú slobodu, neďaleko vyslanectva Československej republiky. Nevykrikovali sme, nerozbíjali okná, so zapálenými sviečkami v rukách sme sa modlili ruženec a spievali mariánske piesne. Na transparentoch boli napísané naše

Demonštrácia za náboženskú slobodu - 29. apríla 1988, Bern

požiadavky. Na záver demonštrácie bolo prečítané Memorandum Slovenskej národnej rade v Bratislave, ktoré malo byť odovzdané na vyslanectve. Pretože toto bolo „z technických príčin“ zatvorené, Memorandum sme odoslali adresátovi poštou. V Memorande sme vyslovili znepokojenie nad tým, že všeobecné ľudské právo sloboda vyznania je porušovaná hrubým spôsobom, že ústavou zaručená sloboda zhromažďovania je veriacim odopieraná, že veriaci občania nepoživávajú ústavou zaručenú rovnosť pred zákonom, že štátne inštitúcie znemožňujú činnosť cirkvi a bránia vyučovaniu náboženstva a vydávaniu náboženskej literatúry. Vyslovili sme požiadavku, že najvyšší orgán štátnej moci na Slovensku sa rázne a neodkladne zasadí o nápravu.

Okrem vymenovaných podujatí sme sa zúčastňovali na práci Svetového kongresu Slovákov, organizovali zimné lyžiarske tábory pre mladých a rodiny, organizovali akadémiu a oslavy dňa slovenskej štátnosti vo viacerých mestách, naši umelci svojimi vystavovanými dielami propagovali Slovensko, zúčastňovali sa našimi stánkami na Dňoch utečencov v Berne, Bazileji a Zürichu, propagovali Slovensko a rozširovali literatúru v nemčine o Slovensku. Ďalej sme organizovali plesy, majálesy, juniálesy, stretnutia v prírode, zabíjačkové večere i husacie hody a takto sme sa snažili stmelovať našich rodákov a udržovať nádej na vlastný, samostatný štát. (az)

GALOŠE

Predvianočnom období 2014 si príroda šibalsky vyčíňala - púčiky ruží v záhrade, vedľa nich levandul'a bez vône. Mnohé novinové články s fotografickými zábermi dosvedčovali o nezvyčajnosti teplého decembrového počasia. Na Štedrý večer bola obloha bohato posiatá hviezdami, akoby v čarovnej rozprávke. Keď som včasné ráno na Sviatok Svätej rodiny vyzrela von z okna, neverila som vlastným očiam. Svätá rodina prišla ku nám na „bielom koni“, podarovala nám bielu krásu a čerstvý chladný vzduch. Kam pohľad zamieril, len kopy snehu a toľko, že ani mačičky od susedov sa neodvážili vyjsť von, inak dennodenné návštevníčky v našej záhrade. Vtáčiky si rýchlo našli adresy búdok s pripraveným krmivom. Dlhú som čakala s odhadzovaním snehu, nechcela som rušiť tichosť vianočného rána. Po chvíli s touto prácou začali susedia, súťažili kto má rýchlejšiu lopatu, predbiehali a v usilovnosti, len pred našim domom dlhšie vytrvala biela neporušená prikrývka. Kvôli pani poštarke som nechtiac i ja začala s odhadzovaním snehu. Stačil len jeden prudký pohyb a v tom momente som zacítila prudkú bolesť. Len s pomocou rodiny som sa mohla obuť, vyzuť a natiahnutý sval ma trápil počas celých sviatkov i v Novom roku. Po odpoľudňajšej prechádzke v zimnej prírode som si v chodbe skúšala vyzuť vysoké čižmy, no žiadna pomoc nebola po ruke. Rozmýšľala som, ako si poradiť. Myšlienkami som sa vrátila do detstva, pred očami sa mi zjavili dobré, vyskúšané gumové galoše. Ako deti sme ich nosili celú zimu. Jednoduchý princíp: teplé papučky sme si hneď ráno obuli a keď sa išlo do školy, natiahli sa na ne galoše, pritlačili jedným gombíkom a už sa bežalo. Pred triedou na lavici sme si ich vyzuli, uložili do radu a v

papučkách vstúpili do triedy, kde sme sedeli v školských laviciach a sledovali vyučovanie. Po skončení vyučovania sme museli pozorne vyhľadať svoj pár. Stačilo nazrieť do vnútra galoší, prečítať si svoje meno a ak pravá a ľavá súhlasila, navliekli sme ich na papučky a rýchlo utekali von. Pamätám si, že keď došiel tovar, musela som na galoše stáť v obuvníctve v dlhom rade. Keď som si ich po prvýkrát obula, bola som veľmi pyšná. V päťdesiatych rokoch módna obuv v hodnote päťdesiat korún. Dlhú som čakala na záchrannú pomoc, no oživené spomienky na detské roky ma dobre pobavili, rada som sa im venovala.

Dlhé hodiny som presedela pri počítači a hľadala na internete obrázok takých istých galoší, aké sme, ako deti, nosili. No bez výsledku. Dodatočný vianočný darček som dostala od pani Mgr. Miroslavy Štýbrovej, historičky a kurátorky zbierky obuvi z Múzea juhovýchodnej Moravy v Zlíne. Na moju prosbu prišla skoro pozitívna odpoveď s fotografiou vybranou z fotoarchívu múzea. Ďakujem pani Mgr. Miroslave Štýbrovej za porozumenie, rýchle zaslanie a spôsobenú radosť z odvážneho želaní. Možno, že podobné spomienky zúčastnení čitatelia našich Slovenských zvestí. V minulosti nám nebol možný výber dnešnej obuvi, ale praktické účelné galoše nás ochránili od zimy, vlhkosti a blata.

Marta van Ooijen – Šuvadová

KRNEVAL V ZÜRICHU

Združenie Slovákov vo Švajčiarsku zorganizovalo v Zürichu dňa 14.2.2015 karneval pre deti. Podujatia sa zúčastnilo vyše šesťdesiat detí. Deti prezlečené v rôznych maskách tancovali, súťažili a vyvrcholením karnevalu bolo vystúpenie kúzelníka Jara a jeho zaja Alfiho. Ďakujeme všetkým, ktorí sa tejto akcie zúčastnili a tešíme sa na stretnutie na karnevale zase o rok. (es)

Mikulášsky večierok Slovenskej školy a škôlky

sa konal 10. decembra 2015 v Zürich. Deti sa predstavili svojim rodičom recitovaním a spievaním vianočných kolied. Nechýbalo ani vianočné pečivo a Mikuláš, ktorý deťom odovzdal darčeky. (es)

KALENDÁR PODUJATÍ

- 28. marca 2015 - Generálne zhromaždenie ZSvŠ
- 10. mája 2015 – Púť Mariastein (organizuje SKM)
- 30. mája 2015 – Športové odpoľudnie k MDD
- 13. júna 2015 – Stretnutie Slovákov na Chate Laussane
- 27. júna 2015 – Púť Reichenau (organizuje SKM)

Uzávierka budúceho čísla bude **5. mája 2015.**

Radi uverejníme Vaše príspevky, ak ich zašlete na našu e-mailovú adresu: redakcia@slovenskezvesti.ch. Ďakujeme

Informácie o živote krajanov doma i vo svete nájdete na internetovej stránke Úradu pre Slovákov

žijúcich v zahraničí:

www.uszz.sk

Úrad pre Slovákov
žijúcich v zahraničí

Slovenská katolícka misia vo Švajčiarsku - Bohoslužobný poriadok

Misionár:

O. Pavol Nizner SDB

Brauerstr. 99, 8004 Zürich

Tel/Fax: 044 241 50 22, misionar@skmisia.ch, www.skmisia.ch

Sväté omše:

Bazilej: o 17.30 hod. v kostole Allerheiligen na Neubadstr. 95, každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci.

Možnosť prísť k sviatosti zmierenia už od 17. hod.

Bern: o 17.30 hod. v krypte farského kostola Dreifaltigkeitskirche,

Taubenstr. 12, každú druhú a štvrtú sobotu v mesiaci.

Lausanne: o 9.30 hod. v Chapelle der Servan, 12 rue Eugène-Grasset, každú tretiu sobotu v mesiaci.

Vždy po sv. omši posedenie pri káve v neďalekej reštaurácii.

Všetci sú srdečne vítaní.

Zürich: o 9.30 hod. v krypte kostola Liebfrauen, Weinbergstr. 34, každú nedeľu. Vchod pod vežou.

Po sv. omši posedenie pri káve vo farskom dome. Všetci sú vítaní.

Slovenská sv. omša každú stredu o 20.00 hod. na talianskej misii v Zürichu, Feldstr. 109, okrem školských letných prázdnin v kantóne ZH.

Slovenská sv. omša každý prvý piatok v mesiaci o 20.00 hod. v krypte kostola Liebfrauen.

Ženeva: o 16.30 hod. každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v kostolíku St. Julien, 3, Rue Virginio Malnati, 1217 Meyrin 2.

Slovenské zvesti – Tlačový orgán Združenia Slovákov vo Švajčiarsku. Vychádza min. 4x za rok.

Vydavateľ: Prechodná správa ZSvŠ. Zodpovedný redaktor a grafická úprava: Mgr. Eva Solmošiová.

Články podpísané menom alebo značkou autora nemusia bezpodmienečne vyjadrovať mienku vydavateľa.

Informácie o pripravovaných podujatiach ZSvŠ nájdete aj na našej internetovej stránke: www.zdruzenie.ch